

## Protocol informatieverstrekking aan gescheiden ouders

Voorgenomen besluit college van bestuur	18 februari 2019	✓
Advies directieeraad PCOU	18 april 2019	✓
Instemming GMR PCOU	9 juli 2019	✓
Advies managementoverleg Willibrord	23 mei 2019	✓
Instemming GMR Willibrord	2 juli 2019	✓
Vastgesteld door het college van bestuur	2 september 2019	✓
Datum van inwerkingtreding	2 september 2019	
Geldigheidsduur	Onbepaalde tijd	

### Inleiding

Dit protocol geeft richtlijnen voor de informatieverstrekking van de school aan gescheiden ouders en voor de handelwijze van de school en/of gescheiden ouders in een aantal voorkomende situaties. Het protocol is gebaseerd op relevante wetgeving en uitspraken van rechters en geschillen- en klachtencommissies. Het bevat tevens relevante achtergrondinformatie.

*Waar in de tekst van dit protocol 'kind' staat, kan ook gelezen worden 'kinderen'.*

### Achtergrondinformatie

#### Het begrip gezag

- Alle minderjarige kinderen staan 'onder gezag'. Degene(n) die het gezag heeft/hebben, is/zijn verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van het kind en voor het nemen van belangrijke beslissingen. Degene(n) met het gezag is (zijn) de wettelijke vertegenwoordiger(s) van het kind. Het gezag stopt automatisch als het kind 18 jaar is.
- Het gezag kan bestaan uit ouderlijk gezag of voogdij. Ouderlijk gezag wordt door een of beide ouders uitgeoefend. Voogdij betekent dat het gezag door een ander dan de ouder wordt uitgeoefend; dit kan zijn een natuurlijk persoon (een voogd) of een rechtspersoon (bijvoorbeeld Stichting Nidos, Leger des Heils).

#### Beide ouders hebben het gezag

- Ouders die getrouwd zijn of geregistreerd partnerschap hebben, hebben automatisch het gezag over hun kind.
- In het geval van een scheiding houden de ouders samen het gezag, tenzij anders is bepaald (door een beslissing van de rechter). Dat betekent dat de ouders samen verantwoordelijk blijven voor de verzorging en opvoeding van hun kind en het nemen van beslissingen.
- Wanneer ouders (wel of niet samenwonend) niet met elkaar getrouwd zijn en geen geregistreerd partnerschap hebben, dan heeft in beginsel alleen de moeder het gezag. Om gezamenlijk het ouderlijk gezag te krijgen moet een verzoek bij de rechter worden ingediend. Voorwaarde voor het toekennen van het ouderlijk gezag aan de andere ouder is dat deze het kind heeft erkend.

#### Eén ouder heeft het gezag

- Het is mogelijk dat een ouder alleen het gezag heeft. Dat kan onder meer in de volgende situaties:

- Door een beslissing van de rechter omdat de andere ouder geen gezag kan of mag hebben. Het kan ook zijn dat het gezag van de andere ouder beëindigd is.
- Het kind heeft volgens de wet geen andere ouder, omdat het niet erkend is.
- Het kind is wel erkend, maar er is geen gezamenlijk gezag omdat het niet is aangevraagd of omdat het door de rechter is afgewezen.
- Indien één ouder het gezag heeft, is deze ouder verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van het kind en het nemen van beslissingen.

### **Scheiding - ouderschapsplan**

- Voor getrouwde en geregistreerde ouders en samenwonende ouders (met gezamenlijk gezag), is het in geval van een scheiding wettelijk verplicht om een ouderschapsplan op te stellen. In het ouderschapsplan staan in ieder geval afspraken over de zorg en opvoeding van de kinderen, de omgang met de kinderen en het elkaar informeren over belangrijke onderwerpen, bijvoorbeeld de schoolkeuze of leervorderingen.

## **Protocol**

### **Wat kunnen gescheiden ouders van de school verwachten?**

- De school informeert ouders over de richtlijnen en rechten omtrent informatieverstrekking, onder meer in de schoolgids en op de website.
- De school dient onpartijdig te zijn en zich niet te laten betrekken in een eventueel conflict.
- De school verstrekt, uitzonderlijke omstandigheden daar gelaten, geen informatie ten behoeve van een echtscheidings- of omgangsprocedure of informatie waardoor zij haar neutraliteit verliest.
- De school heeft een actieve informatieplicht. Ze moet, uitzonderingen daar gelaten, gescheiden ouders die het gezag hebben dezelfde mondelinge en schriftelijke informatie geven.
- De school verstrekt aan ouders die het gezag hebben de volgende informatie:
  - informatie over de ontwikkeling (vorderingen) van het kind en overige relevante informatie (rapporten, toetsresultaten, oudergesprekken).
  - informatie over de school, ouderactiviteiten en de klas van het kind (schoolgids, website, nieuwsbrieven).

### **Wat verwacht de school van gescheiden ouders?**

- Ouders dienen de school te informeren over het al dan niet contact hebben met elkaar en de gewenste informatieverstrekking.
- Ouders dienen de school te informeren over de voor de school relevante afspraken in het ouderschapsplan, bijvoorbeeld het ouderlijk gezag, de omgangsregeling en de woonsituatie.
- Ouders dienen de school tijdig, volledig en juist te informeren over wijzigingen in relevante feiten en omstandigheden.
- De school kan in voorkomende gevallen vragen om een bewijs inzake relevante afspraken, feiten en omstandigheden.

### **Informatieverstrekking aan gescheiden ouders (als beide ouders het gezag hebben)**

- Als beide ouders het ouderlijke gezag hebben en de ouders hebben de school laten weten dat één van hen als contactpersoon fungeert, informeert deze ouder de andere ouder over de voortgang van de ontwikkeling van het kind en over schoolse zaken.
- Als er geen contactpersoon bekend is, informeert de school beide ouders.
- Als de school weet dat er geen omgang is tussen een ouder en een kind, mag de school geen genoegen nemen met de mededeling van een ouder dat die de andere ouder (met wie geen contact is) zal informeren.

- Als de school er mee bekend is dat de ouders geen contact hebben en/of elkaar niet informeren, dient de school mondeling en schriftelijke informatie in gelijke mate aan beide ouders aan te bieden.
- Als één van de ouders niet samen met de andere ouder een oudergesprek wil voeren, dient de school binnen redelijke mogelijkheden de gelegenheid te bieden voor een afzonderlijk gesprek.

#### **Informatieverstrekking aan gescheiden ouders (als één ouder het gezag heeft)**

- Als één van de ouders het gezag heeft, volstaat de school met informatievoorziening aan deze ouder.
- De ouder zonder gezag kan zelf (bij voorkeur schriftelijk) verzoeken om informatie over het kind. De school is verplicht om deze informatie te verstrekken en hanteert daarvoor een termijn van ten hoogste twee weken. In beginsel kan worden volstaan met informatie over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind (het schoolrapport).
- Vraagt een ouder zonder gezag om informatie bij de school, dan dient de school de met het gezag belaste ouder over dit verzoek te informeren. Als de ouder met gezag zich verzet tegen het verstrekken van informatie aan de andere ouder of dit niet in het belang van het kind acht, is dit onvoldoende. Deze ouder zal dit moeten onderbouwen, bij voorkeur met een gerechtelijke uitspraak waarin een beperking van de informatieplicht is opgenomen.
- De informatie aan de ouder zonder gezag hoeft niet verstrekt te worden als het gaat om informatie die ook niet aan de met het gezag belaste ouder is verstrekt of als het belang van het kind zich verzet tegen het verschaffen van informatie. De school dient dit wel aannemelijk te maken.
- Het staat de school vrij om een oudergesprek te voeren met de ouder die niet met het gezag is belast, maar de school is daar niet toe verplicht.

#### **Wie heeft recht op welke informatie?**

	<b>Relevante informatie over de ontwikkeling en vorderingen van het kind</b>	<b>Beperkte informatie over de ontwikkeling en vorderingen van het kind (op verzoek)</b>
Beide ouders hebben het gezag	<b>x</b>	
Eén ouder heeft het gezag	<b>x</b>	
Ouder zonder gezag		<b>x</b>
Voogd	<b>x</b>	

#### **Regels bij in- en uitschrijving van een kind van gescheiden ouders**

- Bij inschrijving van een kind verstrekken de ouders informatie over de gezins- en woonsituatie van het kind en van de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders. Indien van toepassing zijn de namen en adressen van beide ouders bij de school bekend, als ook relevante passages uit het ouderschapsplan en een eventuele beschikking van de rechter. Het is van belang dat de school bij de inschrijving weet of de ouders contact met elkaar onderhouden over de opvoeding en het onderwijs van hun kind.
- Gescheiden ouders die beiden het gezag hebben, moeten samen overeenstemming over de inschrijving bereiken. Bij voorkeur ondertekenen zij beiden het inschrijfformulier. Het is echter niet noodzakelijk dat zij samen de inschrijving verrichten. De school mag erop vertrouwen dat als één van de met het gezag belaste ouders een kind op een school inschrijft, deze inschrijving met goedvinden van de andere ouder plaatsvindt. Indien de school weet of vermoedt dat de andere ouder het oneens is met de in- of uitschrijving, mag de school deze niet accepteren. De ouder moet dan eerst zorgen voor instemming van de andere ouder.

- Als de ouders het niet eens worden over een in- of uitschrijving, moeten zij zelf stappen ondernemen om het eens te worden. Tot het moment dat overeenstemming is bereikt of de rechter een uitspraak heeft gedaan, mag de school het kind niet in- of uitschrijven.
- Indien één ouder het gezag heeft, kan deze de in- of uitschrijving verrichten en kan volstaan worden met de handtekening van deze ouder. De school kan in dit geval de in- of uitschrijving accepteren ongeacht de instemming van de ouder zonder ouderlijk gezag.

**Regels wanneer sprake is van een echtscheiding wanneer de leerling al op school zit.**

- In het geval sprake is van een echtscheiding van de ouders van een kind dat reeds op school zit, informeren de ouders de school over de gezins- en woonsituatie van het kind en van de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders. Indien van toepassing zijn de namen en adressen van beide ouders bij de school bekend, als ook relevante passages uit het ouderschapsplan en een eventuele beschikking van de rechter. Het is van belang dat de school weet of de ouders contact met elkaar onderhouden over de opvoeding en het onderwijs van hun kind.

**Nieuwe partner**

- Als een ouder een nieuwe partner heeft, mag de school niet zonder meer de informatie over de voortgang van het kind aan de nieuwe partner verstrekken. Daarvoor is toestemming van de andere ouder (met gezag) nodig. Dit geldt ook voor het deelnemen aan een oudergesprek.

### **Bijlage 1: Voorbeeldtekst schoolgids en website**

Wanneer onze school te maken krijgt met gescheiden ouders, is het belangrijk dat er duidelijkheid bestaat over de manier waarop de communicatie en informatieverstrekking verlopen. De school volgt hiervoor de wettelijke regels en uitspraken van de Landelijke Klachtencommissie. Voor onze school is het 'protocol informatieverstrekking aan gescheiden ouders' van toepassing. Zie de website van de school.

Een korte weergave van enkele delen van het protocol:

1. Ouders doen bij de inschrijving melding van de gezinssituatie waarin het kind opgroeit en de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders. Indien van toepassing zijn de namen, adressen en contactgegevens van beide ouders bij de school bekend.
2. Ouders doen zo spoedig mogelijk aan de school melding van een wijziging van de gezinssituatie waarin het kind opgroeit en de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders.
3. Als beide ouders het ouderlijke gezag hebben en de ouders hebben de school laten weten dat een van hen als contactpersoon fungeert, gaan we er van uit dat deze ouder de andere ouder op de hoogte brengt van de voortgang van de ontwikkeling van het kind en andere relevante informatie over het kind, de klas en de school. Als er geen contactpersoon bij de school bekend is, informeert de school beide ouders.
4. Als beide ouders het ouderlijke gezag hebben en de school er mee bekend is dat de ouders geen contact hebben en/of elkaar niet informeren, biedt de school de informatie in gelijke mate aan beide ouders aan.
5. Als één ouder het ouderlijke gezag heeft, volstaat de school met informatievoorziening aan deze ouder. De ouder zonder ouderlijk gezag kan zelf (schriftelijk) verzoeken om informatie over het kind.
6. Vraagt een ouder zonder ouderlijk gezag om informatie bij de school, dan informeert de school de met het ouderlijke gezag belaste ouder hierover.
7. In het geval sprake is van ouderlijk gezag omvat de te verstrekken informatie tenminste de schoolgids, nieuwsbrieven, uitnodigingen voor oudergesprekken, ouderavonden en schoolactiviteiten, rapporten/toetsresultaten en overige relevante informatie over het kind, de klas of de school.
8. In het geval geen sprake is van ouderlijk gezag omvat de te verstrekken informatie de rapporten/toetsresultaten, informatie over de schoolloopbaan en informatie over eventuele specifieke problemen van het kind.
9. Het staat de school vrij om een oudergesprek te voeren met de ouder die niet met het gezag is belast, maar de school is daar niet toe verplicht.

### **Bijlage 2 Wettelijke bepalingen**

De belangrijkste bepalingen zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek (BW), de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC).

- Artikel 1:377b van het BW bepaalt dat de met gezag belaste ouder verplicht is de andere, niet met gezag belaste ouder op de hoogte te houden van belangrijke zaken die het kind aangaan, bijvoorbeeld schoolrapporten en informatie over extra begeleiding.
- Artikel 1:377c van het BW bepaalt dat de school verplicht is een ouder die niet het ouderlijke gezag heeft, als hij of zij daarom vraagt, van beroepshalve beschikbare informatie te voorzien over belangrijke feiten die het kind of de verzorging en opvoeding van het kind betreffen. Hierop zijn twee uitzonderingen:
  - o De informatie wordt niet verstrekt als de school de informatie niet op dezelfde manier aan de ouder met het ouderlijke gezag zou verstrekken;
  - o De informatie wordt niet verstrekt als het belang van het kind zich daartegen verzet.

- Artikel 11 van de WPO, artikel 23b van de WVO en artikel 20 van de WEC bepalen dat de school over de vorderingen van de leerlingen rapporteert aan hun ouders.

Een uitvoerig informatieblad over gezag, omgang en informatie is te vinden op

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2017/01/16/gezag-omgang-en-informatie>